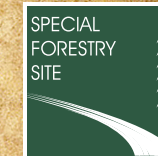
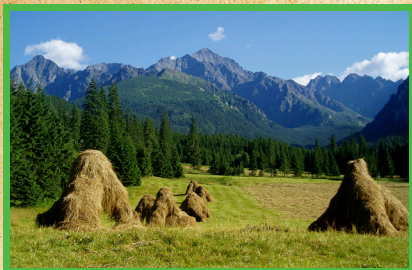

VÝZNAMNÉ LESNÍCKE MIESTO TATRANSKÁ JAVORINA

• SPECIAL FORESTRY SITE TATRANSKÁ JAVORINA •

Ladový štít nad Javorovou dolinou
Mt Ladový štít above Javorová dolina (valley)

Kostol svätej Anny
St. Anne's Church

Belianske Tatry v jesennom šate
The Belianske Tatra Mts. in autumn

Polovnícky zámoček Hohenlohe
- súčasť Významného lesníckeho miesta
Hohenlohe hunting lodge - part of the forestry site

Lesy v okolí Tatranskej Javoriny boli pre miestnych obyvateľov kľúčovým predmetom ich záujmov. Ľudia tu žili „v lese, s lesom a z lesa“. Prvá písomná zmienka dokladuje prítomnosť človeka v tejto časti Tatier od r. 1320. Pastieri, uhliari či baníci využívali prírodu pre život. Predovšetkým rozširovaním pastvín a výrobou dreveného uhlia z buka a javora menili aj stav lesa.

Prvý systémovnejší - a na tú dobu v celom Uhorsku výnimočný - prístup vo využívaní lesa, ktorý znamenal aj presnejšie plánovanie či evidenciu prác, priniesol lesný inžinier Eduard Kegel, od r. 1871 správca javorinského panstva. Progresívne postupy (napr. rozvoj lesných škôlok či obalované sadenice) uplatňoval najmä po r. 1879, kedy sa majiteľom všetkých pozemkov stal August Karl Christian Kraft Hohenlohe. Jeho hlavným záujmom bolo poľovnícke využívanie rozsiahlych majetkov, nezanedbával však ani starostlivosť o lesy. V súčasnosti ich spravujú Štátne lesy TANAP-u.

Odborníci presadzujúci vznik národného parku v Tatrách hodnotili stav javorinských lesov ako najlepší na území, ktoré mal zahŕňať. Výnimočné pre celú severnú časť tatranských pralesov bolo zachovanie rozsiahlych fragmentov pôvodných pralesov.

Po vzniku TANAP-u sa začala obnovovať horná hranica lesa a rekonštruovať zmenené lesné porasty, v porovnaní s minulosťou sa však využívali jemnejšie, prírode blízke postupy. V Javorine bol založený jedinečný semenný limbový sad s cieľom dopestovať semeno limby na obnovu hornej hranice lesa výsadbou v celom národnom parku.

Veďľa stojaca vyše storočná budova je jednou z ôsmich kultúrnych pamiatok obce Tatranská Javorina. Bola sídlom riaditeľstva všetkých uhorských majetkov kniežata Hohenloheho, z nej riadil starostlivosť o les aj Eduard Kegel.

VÝZNAMNÉ LESNÍCKE MIESTO TATRANSKÁ JAVORINA vyhlásil na znak úcty k histórii a na pamäť budúcim generáciám štátny podnik LESY Slovenskej republiky v r. 2021 na základe návrhu Štátnych lesov TANAP-u. Garantom vyhľadávania, evidovania, obnovy a popularizácie významných lesníckych miest je Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene.

Forests around Tatranská Javorina were the key topic of interests of local inhabitants. People lived “in the forest, with the forest and off the forest”. The first written reference to humans in this area of the Tatras dates back to 1320. Shepherds, coalmen and miners would live on nature. Mainly by expanding pastureland and making charcoal of beech and maple wood, they were changing the forests.

The first system approach regarding using forests, quite exceptional in Hungary at that time, included more accurate planning and recording of activities, and was introduced by forest engineer Eduard Kegel, the estate manager in Javorina since 1871. He applied progressive methods (e.g. development of forest nurseries or seedling wrapping) mainly after 1879, when August Karl Christian Kraft Hohenlohe became the owner of all land. Although Hohenlohe was primarily interested in hunting, he did not neglect the forest care. Today, the forests are managed by the State Forests of TANAP.

Experts urging the establishment of a national park in the Tatras declared the condition of the forests in Javorina to be the best in the planned park territory. Large areas of original primeval forests in the north were of big significance.

After the Tatra National Park was established, the upper tree line was restored, changed forest stands were reconstructed, however, by using gentler nature-friendlier methods when compared to the past. A unique pine garden was created to cultivate seeds to restore the upper tree line by planting the pines in the whole national park.

The more than 100-year-old nearby building is one of eight cultural monuments of the Tatranská Javorina village. The main office of all Hungarian estates of Prince Hohenlohe used to be inside and Eduard Kegel managed the forest care from there too.

The SPECIAL FORESTRY SITE TATRANSKÁ JAVORINA was designed by the State Forests of TANAP and declared to pay tribute to history by the FORESTS of the Slovak Republic in 2021 and to remind future generations. The search for, registration, restoration and promotion of special forestry sites is guaranteed by the Forestry and Woodworking Museum in Zvolen.

© Foto/Photos: Ján Slivinský, Marcel Tobis • Text/Text: Marián Šturcel • Preklad/Translation: Martina Šturcelová

ŠTÁTNE LESY TATRANSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU TATRANSKÁ LOMNICA
Tatranská Lomnica 66 • 059 60 Vysoké Tatry • Tel: +421 52 478 03 50 • e-mail: sekretariat@lesytanap.sk

www.lesytanap.sk

April 2021